

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы 4 мамырдағы
№ 175 бұйрығына 1-қосымша

**Орта білім беру педагогтері үшін «CLIL Excellence: оқытушылардың
кәсіби дамуының кешенді тәсілі» тақырыбындағы білім беру
бағдарламасы
(80 сағат)**

Бағдарлама авторлары:
Аяпова Т.Т. - ф.ғ.д., проф;
Кемелбекова З.А. – ф.ғ.к., қауым., проф м.а.

Алматы, 2024

**Орта білім беру педагогтері үшін CLIL Excellence: оқытушылардың кәсіби дамуының кешенді тәсілі» тақырыбындағы білім беру бағдарламасы
(80 сағат)**

1. Жалпы ереже

1. «CLIL Excellence: оқытушылардың кәсіби дамуының кешенді тәсілі» тақырыбындағы орта білім беру ұйымдарының пән мен тілді кіріктіріп оқытуды (бұдан әрі - CLIL педагогтар) жүзеге асыратын мұғалімдеріне арналған білім беру бағдарламасы (әрі қарай-Бағдарлама).(80 сағат)
2. Бағдарлама CLIL педагогтарын әдістемелік тұрғыдан даярлауға бағытталып, келесі модульдерді қамтиды: CLIL-ге кіріспе; CLIL-дің теориялық аспектісі; CLIL педагогінің кәсіби құзыреттілігін дамыту; CLIL:4К-матрицалар, CLIL-контексте тілдік дағдыларды бейімдеу және қолдану.

3. Глоссарий

CLIL (Content and Language Integrated Learning) – бұл екінші тіл пәнді оқыту құралы ретінде пайдаланылатын және сонымен бірге оқу нысаны болып табылатын екі жақты мақсатқа жетуге бағытталған оқыту тәсілі.

Content - оқу пәнінің бағдарламасы (тарих, математика, география, экономика және т.б.) негізделетін пән немесе тақырып.

Communication - біз пәнді зерттейтін және оқу процесінде меңгеретін тіл.

Cognition - айналадағы шындықты түсінуге және түсінуге көмектесетін ақыл-ой операциялары.

Мәдениет - біз шындықпен қалай қарым-қатынас жасаймыз, біліміміз бен дағдыларымызды өмірде қолданамыз.

BICS (basic interpersonal communicative skills) – күнделікті қарым-қатынастың негізгі коммуникативтік дағдылары.

CALP (cognitive/academic language proficiency) – күнделікті қарым-қатынас жағдайынан тыс қажетті когнитивті / академиялық тілдік құзыреттілік.

CEFR (the Common European Framework of Reference for Languages) - шетел тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттілігі - CEFR-ге сәйкес Біліктіліктің барлық деңгейлерін: бастауыштан бастап кәсіпқойлыққа дейін дәл айқындауды қамтамасыз ететін, шетел тілін меңгеру деңгейлерін сипаттауға арналған бүкіл әлемде танылған стандарт.

«Скаффолдинг» техникасы - бұл әдістеме мұғалімінің студенттердің шетел тіліндегі шынайы материалды меңгеруіне «қолдау» жасауынан тұрады.

Hard CLIL - шетел тіліне толықтай еруге жақын модель (барлық оқытылатын пәндердің 50% шетел тілінде жүргізіледі).

Soft CLIL - пәнді қабылдауды жеңілдету үшін оқушылардың ана тілі айтарлықтай қолданылатын модель.

Content-obligatory language - белгілі бір пәнді оқу үшін міндетті тілді білу деңгейі.

Content-compatible language - пәндік мазмұнды зерттеуді жеңілдету үшін және бағдарламаның лингво-мәдени мақсаттарына қол жеткізу үшін қолданылатын тіл.

Language of learning - математика, инженерия, биология және т. б. сияқты белгілі бір мазмұнды игеруге қажетті тіл.

Language for learning - үйренуге арналған лексика, құрылымдар, функциялар: білім алушылар оқытылатын тіл шеңберінде жұмыс істеуі үшін қажет.

Language through learning - CLIL бойынша оқу процесінде меңгерілетін тіл.

3. Бағдарлама тақырыптары

Модульдер	Тақырыптары
1. Нормативтік-құқықтық	1.1 Үштілді білім беру және CLIL бойынша ҚР Нормативтік-құқықтық құжаттарының тұжырымдамалық негіздері 1.2 Мұғалімнің қызметін БМЖ жағдайында реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар
2. CLIL-ге кіріспе	2.1 CLIL тұжырымдамасымен және оның артықшылықтарымен танысу 2.2 CLIL-дің даму тарихы және өзекті тенденциялар 2.3 CLIL-дегі негізгі ұғымдар мен терминдерді анықтау 2.4 Білім беру процесінде CLIL-ді іске асырудың әртүрлі модельдері
3. CLIL-дің теориялық аспектісі	3.1 CLIL-де оқытудың негізгі принциптері мен әдістері 3.2 CLIL үшін оқу материалдарын әзірлеу 3.3 CLIL сабақтарында технологиялар мен интерактивті әдістерді қолдану 3.4 CLIL-дегі үлгерімді бағалау және прогресті бақылау
4. CLIL педагогінің кәсіби құзыреттілігін дамыту	4.1 CLIL оқытудағы жеке күшті және әлсіз жақтарын талдау 4.2 CLIL-де мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту 4.3 CLIL-де өзін-өзі дамыту және кәсіби рефлексия 4.4 CLIL-де топпен жұмыс және ынтымақтастық-оқыту 4.5 Дөңгелек үстел: Қазақстандық білім беру жүйесіне CLIL-ді енгізудің өзекті мәселелері
5. CLIL: 4к-матрицалар	5.1 CLIL ішіндегі 4К матрицаларының құрылымы мен қызметін түсіну 5.2 Әр түрлі пәндік салалар шеңберінде 4к-матрицаларды құру әдістемесі

	5.3 4К-матрица негізіндегі мәтіндермен және жобалармен жұмыс 5.4 CLIL сабақтарында 4К матрицалары арқылы оқушыларды белсендіру стратегиялары 5.5 CLIL контекстінде тілдік дағдыларды бейімдеу және қолдану 5.6 Тренинг
6. Тыңдаушылармен кері байланыс	6.1 Тестілеу (CLIL әдісі) 6.2 Сабақты жоспарлау 6.3 CLIL-ді микрооқыту

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты – үш тілде білім беруге көшуге және білім берудің жаңартылған мазмұны жағдайында Қазақстан Республикасының нормативтік - құқықтық актілеріне сәйкес CLIL-педагогтерінің кәсіби құзыреттерін жетілдіру.

Бағдарлама міндеттері:

1. Отандық және шетелдік ғылымда CLIL-ді оқытудың теориялық - ұғымдық аппараты туралы тұтас түсінік қалыптастыру;
2. CLIL –дің негізгі принциптері, түрлері (soft және hard CLIL) және 4 К-матрицаны қолдану ерекшеліктерін меңгеруді қамтамасыз ету;
3. CLIL-дің теориялық және практикалық аспектілерін қолданудың кәсіби дағдыларын жетілдіру;
4. CLIL сабағында интеграцияланған оқыту кезінде білім алушылардың білімін бағалауда; 4 'С білігін қалыптастыруды ескере отырып, дәлме-дәл дидактикалық материалдарды таңдауда, сабақты жоспарлауда CLIL технологиясын практикалық қолдану дағдысын қалыптастыру;
5. Базалық шетел тілін сапалы меңгеруге және CALP (когнитивті/академиялық тілдік құзыреті) меңгеруге бағытталған CLIL - маманының тілдік құзыретін жетілдіру.

Күтілетін оқу нәтижелері:

1. CLIL-дің негізгі тұжырымдамаларын, принциптері мен теориялық тәсілдерін және оның негізгі компоненттерінің оқу процесінде қалай өзара әрекеттесуін сипаттау;
2. Сабақта CLIL элементтерін қолдану;
3. Білім беру процесінде осы технологияны іске асырудың әдістемелік принциптері мен модельдерін салыстыру;
4. CLIL сабақтарын жоспарлау;
5. 4'С дағдыларын қалыптастыруды ескере отырып, дидактикалық материал жасау

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Білім беру бағдарламасы 6 модульден тұрады:

1. Нормативтік-құқықтық;

2. CLIL-ге кіріспе;
3. CLIL-дің теориялық аспектісі;
4. CLIL педагогінің кәсіби құзыреттілігін дамыту;
5. CLIL: 4к-матрицалар;
6. Тыңдаушылармен кері байланыс

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық. Модульдегі дәріс тақырыптары тыңдаушыларға Қазақстан Республикасындағы үштілділіктің тұжырымдамалық негіздерін және оның Нормативтік-құқықтық актілерін өзектендіруге мүмкіндік береді.

Модуль 2. CLIL-ге кіріспе. Модульдегі дәріс тақырыптары тыңдаушыларға CLIL тұжырымдамасымен және оның артықшылықтарымен танысуға, CLIL-дің даму тарихы және өзекті тенденцияларын, CLIL-дегі негізгі ұғымдар мен терминдерді түсінуге, білім беру процесінде CLIL-ді іске асырудың әртүрлі модельдерімен танысуға мүмкіндік береді.

Модуль 3. CLIL-дің теориялық аспектісі. Модульді зерделеу барысында тыңдаушылар CLIL-де оқытудың негізгі принциптері мен әдістерімен, CLIL үшін оқу материалдарын әзірлеу үдерісімен танысады; CLIL сабақтарында технологиялар мен интерактивті әдістерді қолдану тәсілдерін талдайды, сондай-ақ CLIL-де үлгерімді бағалау және прогресті бақылау рәсімі туралы түсінік алады.

Модуль 4. CLIL педагогінің кәсіби құзыреттілігін дамыту. Осы модульді зерделеу барысында тыңдаушылар CLIL оқытудағы жеке күшті және әлсіз жақтарына талдау жүргізеді; CLIL-де мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын дамытады; CLIL-де өзін-өзі дамыту мен кәсіби рефлексияның практикалық дағдыларын жаттықтырады, сондай-ақ CLIL-оқыту шеңберінде топпен жұмыс істеу және бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын шыңдау мүмкіндігіне ие болады.

Тыңдаушылар дөңгелек үстелде білім беру процесінде CLIL технологиясын интеграциялаудың өзекті мәселелері мен мәселелерін талқылауға және осы технологияны енгізу тәжірибесімен бөлісуге мүмкіндік алады.

Модуль 5: CLIL: 4к-матрицалар. Осы модульді зерделеу барысында тыңдаушылар CLIL-дегі 4к-матрицалардың құрылымы мен қызметі туралы толық түсінік алады; әртүрлі пәндік салалар шеңберінде 4к-матрицаларды құру әдістемелерін пысықтайды; 4К-матрицалар негізінде мәтіндермен және жобалармен жұмыс істеуді үйренеді; сондай-ақ CLIL-сабақтарда 4к-матрицалар арқылы оқушыларды белсендіру стратегияларын меңгереді.

Модуль 6. Тыңдаушылармен кері байланыс. Бұл модуль CLIL әдістемесі бойынша кіріс және шығыс тестілеуден өтуді, сондай-ақ тыңдаушылардың CLIL моделі бойынша сабақты жоспарлауын және «CLIL-ді Микрооқыту» қарастырады.

6. Оқыту процесін ұйымдастыру

Курс келесі режимде ұйымдастырылады:

1) бағдарламаның оқу-тақырыптық жоспары бойынша курстар күндізгі оқу режимінде ұйымдастырылады.

2) біліктілікті арттыру курсының II кезеңінің жалпы ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайды.

Оқыту формалары мен әдістері: дәріс, практикалық сабақтар, жобалық жұмыстар (микрооқыту), кейс-стади, тренингтер, дөңгелек үстел, өзіндік жұмыс.

Курсты ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың кәсіби құзыреттерінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін тыңдаушылардың білімін бақылау мен бағалаудың кіріс және шығыс сауалнамасы/тестілеуі қарастырылған, тестілеу, сабақты жоспарлау және «CLIL-ді микрооқыту» жүргізіледі.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

Курстың оқу-тақырыптық жоспары

№ р/с	Сабақтың тақырыбы	Д әр іс	П р а к т и к а л ы қ са ба қ	Жоба лық жұмы стар (микр ооқы ту)	К е й с - с т а д и	Т р е н н г	Д ө н ге л е к ү с те л	Өзінді к жұмы с	Барл ығы
1	Модуль 1. Нормативтік-құқықтық модуль	4							4
1.1	Үштілді білім беру және CLIL бойынша ҚР Нормативтік-құқықтық құжаттарының тұжырымдамалық негіздері	2							
1.2	Мұғалімнің қызметін БМЖ жағдайында реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар	2							
2	Модуль 2. CLIL-ге кіріспе	8	6						14

2.1	CLIL тұжырымдамасымен және оның артықшылықтарымен танысу	2							
2.2	CLIL-дің даму тарихы және өзекті тенденциялар	2	2						
2.3	CLIL-дегі негізгі ұғымдар мен терминдерді анықтау	2	2						
2.4	Білім беру процесінде CLIL-ді іске асырудың әртүрлі модельдері	2	2						
3	Модуль 3. CLIL-дің теориялық аспектісі	8	8						16
3.1	CLIL-де оқытудың негізгі принциптері мен әдістері	2	2						
3.2	CLIL үшін оқу материалдарын әзірлеу	2	2						
3.3	CLIL сабақтарында технологиялар мен интерактивті әдістерді қолдану	2	2						
3.4	CLIL-дегі үлгерімді бағалау және прогресті бақылау	2	2						
4	Модуль 4. CLIL педагогінің кәсіби құзыреттілігін дамыту	6	6		2		2		16
4.1	CLIL оқытудағы жеке күшті және әлсіз жақтарын талдау	2	2						
4.2	CLIL-де мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту	2	2						
4.3	CLIL-де өзін-өзі дамыту және кәсіби рефлексия	2	2						
4.4	CLIL-де топпен жұмыс және ынтымақтастық-оқыту				2				

4.5	Дөңгелек үстел: Қазақстандық білім беру жүйесіне CLIL-ді енгізудің өзекті мәселелері						2		
5	Модуль 5. CLIL: 4к-матрицалар	10	10				2		22
5.1	CLIL ішіндегі 4К матрицаларының құрылымы мен қызметін түсіну	2	2						
5.2	Әр түрлі пәндік салалар шеңберінде 4к-матрицаларды құру әдістемесі	2	2						
5.3	4К-матрица негізіндегі мәтіндермен және жобалармен жұмыс	2	2						
5.4	CLIL сабақтарында 4К матрицалары арқылы оқушыларды белсендіру стратегиялары	2	2						
5.5	CLIL контекстінде тілдік дағдыларды бейімдеу және қолдану	2	2						
5.6	Тренинг						2		
6	Модуль 6. Тыңдаушылармен кері байланыс			4				4	8
6.1	Тестілеу (CLIL әдісі)							2	
6.2	Сабақты жоспарлау			2				2	
6.3	CLIL-ді микрооқыту			2					

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут (орта білім беру орындарының педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидаларына сәйкес), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2023 жылғы 7 тамыздағы № 249 бұйрығы.

8. Оқыту нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың кәсіби құзыретінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін "CLIL микрооқыту" презентациясы өткізіледі.

Мақсаты-осы біліктілікті арттыру бағдарламасының модульдерін аяқтау қорытындысы бойынша сабақта CLIL технологиясын меңгеруі және қолдануын бағалау.

"CLIL микрооқыту" презентациясын бағалау критерийлері (5 слайдтан артық емес).Презентацияны бағалау бойынша ең жоғарғы балл-15 балл.

0 - "дәлел жоқ", 1 – "дәлелдемелер әлсіз", 2 – "дәлелдемелер жеткілікті", 3 - "күшті дәлелдер".

	Бағалау критерийлері	Баллдары				Барлығы
		0	1	2	3	
	Өзін-өзі таныстыру деректері дұрыс көрсетілген					
	Ерекшелігі қарастырылады, әдістемелік аспект туралы түсінік байқалады					
	Жұмыстағы қиындықтарды саралау тьютордың (педагогтың) қызметі мен өзін-өзі дамытуымен тікелей байланысты кемінде (5gaps) ұсынылған.					
	Өзін-өзі дамыту траекториясы SMART мақсат қою арқылы қолдау табады, тьютордың (педагогтың)қызметі мен өзін-өзі дамытуымен байланысты					
	Тьютордың (педагогтың) өзін-өзі дамытудың кемінде 3 қадамы әзірленді.					
	Қорытынды баллдары (max – 15 балл)					

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдаудың мақсаты-тыңдаушыларға біліктілікті арттыру курсынан алған жаңа білімдері мен дағдыларын сенімді түрде қолдануға көмектесу және олардың CLIL әдістемесін оқыту саласындағы кәсіби деңгейін арттыру.

Курстан кейінгі қолдау келесі кезеңдерден тұрады:

1. CLIL (Content and Language Integrated Learning) әдістемесі бойынша оқыту процесінде туындаған мәселелер бойынша жеке консультациялар.

2. CLIL (Content and Language Integrated Learning) бойынша өзекті тақырыптарды талқылау және тәжірибе алмасу үшін вебинарлар мен онлайн-семинарлар өткізу.

3. CLIL (Content and Language Integrated Learning) бойынша қосымша материалдарға, әдістемелік ұсынымдарға және жаңартылған оқу құралдарына қолжетімділікті қамтамасыз ету.

4. Тыңдаушыларымен курс барысында алынған дағдыларды пысықтау үшін практикалық мастер-класстар мен тренингтер ұйымдастыру.

5. Тәжірибеде зерттелген әдістерді қолдануды бағалау және талдау, кері байланыс және оқу процесін жақсарту бойынша ұсыныстар.

6. Ғылыми мақала жариялау.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1 Закон Республики Казахстан об образовании.
https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30118747

2 Мамбеталина, А.С.; Садулова, Ж.К.; Салимгерей, З. М.; Васич, Б.К. Реализация технологии CLIL в полиязычном образовании РК, Вестник ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Серия Педагогика. Психология. Социология, Выпуск 2021, №1 (134). URL: <http://rep.enu.kz/handle/enu/3079> (дата обращения: 11.01.2024)

3 Ким Е.А. Развитие трехязычия в Республике Казахстан // Научное сообщество студентов XXI столетия. Гуманитарные науки: сб. ст. по мат. XXXVII междунар. студ. науч.-практ. конф. № 10(37). URL: [http://sibac.info/archive/guman/10\(37\).pdf](http://sibac.info/archive/guman/10(37).pdf) (дата обращения: 11.01.2024)

4 CLIL country profile: Trilingual education in Kazakhstan. URL: <https://www.clilmedia.com/wp-content/uploads/2015/05/CLIL-spring-2017-FINAL-enkel-website.pdf> стр. 4-6, (дата обращения: 11.01.2024)

5 Головинцева В. В., Ерманова Б. Б., Паневина А. С., Вишенкова Е. А., Жакупова А., Касинилло Р. Внедрение предметно-языковой интеграции на уроках физики в 8 классе // Молодой ученый. — 2017. — №18.1. — С. 12-16. — URL: <https://moluch.ru/archive/152/42920/> (дата обращения: 12.09.2019).

6 Об утверждении Правил разработки, согласования и утверждения образовательных программ курсов повышения квалификации педагогов
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000020567>

7 Об утверждении образовательной программы курсов повышения квалификации преподавателей педагогических специальностей высших учебных заведений "Современные педагогические технологии",
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013420>

8 Marsh D. Content and Language Integrated Learning: The European Dimension. – Actions, Trends and Foresight Potential / D. Marsh. OUP, 2002. – 204 p.

9 Coyle, D. CLIL: Content and language Integrated Learning / D. Coyle, P. Hood, D. Marsh. – Cambridge: Cambridge University Press, 2010. – 170 p.

10 Cummins, J. Interdependence of first and second language proficiency in bilingual children / J. Cummins // Language Processing in Bilingual Children / ed. E. Bialystok. – Cambridge, 1991. – P. 70-89.

11 Жетписбаева Б.А. Расширение профессиональных функций педагогов при интегрированном обучении предмету и языку / Б.А.Жетписбаева, А.Е.Кубеева, Н. Мазачова // Вестн. Караганд. ун-та. Сер. Педагогика. - 2016. - № 4(84). - С. 8–15.

12 Состояние трехязычного образования в Казахстане. Аналитическая справка. Астана: Национальная академия образования им. И. Алтынсарина, 2016. - 35 с.

13 Kolb D. Experiential education: Experience as the source of learning and development / D. Kolb. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1984. P. 41

14 Хамитова Г.А. «Полиязычное образование: современное состояние и перспективы развития». Курс лекций для студентов III-IV курсов специальности 5B011900 «Иностранный язык: два иностранных языка», 5B01190 «Иностранная филология», 6M021000 «Иностранная филология». Павлодар, 2013. -167с

15 Pavan V. The introduction of multilingual teaching in Andalusia: heading towards a newly proposed methodology // Journal of Border Educational Research-2010.- Vol. 8, No.1. P.31-42.

16 Wolff D. The European Framework for CLIL Teacher Education // Synergies-2012. - Vol. 8, No. 4.P. 105-116.

17 D.Marsh, P.Mehisto. European Framework for CLIL Teacher Education. A framework for the professional development of CLIL teachers. - 2011.P.39

18 Зарипова Р.Р. К вопросу о взаимосвязи билингвального обучения и интеллектуального развития учащихся (по материалам зарубежной педагогической литературы) / Л.Л. Салехова // Филология и культура. – Казань, 2012. - №1(27).

19 Салехова Л.Л. Дидактическая модель билингвального обучения математике в высшей педагогической школе: дис.на соиск.уч.степ.доктора пед. наук. – Казань, 2007. – 411 с

Дополнительная литература:

1 Донцов А.С. Международный опыт подготовки педагогов к реализации методики предметно-языкового интегрированного обучения // Вестник Карагандинского университета. Серия. ПЕДАГОГИКА. -2017. -№3.- С.108-117.

2 АО «Информационно-аналитический центр» МОН РК (2016). Презентация результатов исследования готовности школ и вузов Республики Казахстан к поэтапной реализации обучения на трех языках. <http://iac.kz/>

3 Сергеева М.Г. К вопросу о формировании социального интеллекта в контексте профессионального образования// Проблемы современного педагогического образования. -2019.-С.301-304

4 Ball, P. What is CLIL? [Электронный ресурс] / P. Ball. – URL: <http://www.onestopenglish.com/clil/methodology/articles/article-what-is-clil/500453.article> (дата обращения: 11.03.2017).

5 Bylund, J. Thought and Second Language [Текст] : A Vygotskian Framework for Understanding BICS and CALP / J. Bylund // Communique.–2011. – V. 39. – P. 4-6.

6 Darn, S. Content and Language Integrated learning [Электронный ресурс] / S. Darn. –URL:<http://www.teachingenglish.org.uk/articles/contentlanguage-integrated-learning> (дата обращения: 10.03.2017).

7 Integrated Content and Language in Higher Education [Электронный ресурс]. – URL: <http://me-kono.eu/institutions/integrating-content-language-inhigher-education-iclhe> (дата обращения: 10.02.2017).

8 Meyer, O. Introducing the CLIL - Pyramid [Текст] : Key Strategies and Principles for Quality CLIL : Planning and Teaching / O. Meyer // Basic Issues in EFL-Teaching and Learning. – Heidelberg, 2010. – P. 11-29.

9 Wolff, D. Integrating language and content in the language classroom [Электронный ресурс] : Are transfer of knowledge and of language classroom ensured? / D. Wolff. – URL: [http://asp.revues.org/1154-\(DOI:10.400/asp.1154](http://asp.revues.org/1154-(DOI:10.400/asp.1154) (дата обращения: 10.04.2017).

10 Paretti, M. C. Interdisciplinary as a lens for theorizing language/content partnerships [Электронный ресурс] / M. C. Paretti // Across the Disciplines. – 2011. – V. 8, № 3. – P. 299-300. – URL: <http://wac.colostate.edu/-atd/clil/paretti.cfm> (дата обращения: 10.04.2017).